

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

Stogom rastu malo stvari, a nošoga sve polkvrtiri. Narodna poslovica.

Iskazi svakog četvrtka

o podne.
Netekani dopisi se ne vraćaju
nepodpisani ne čekaju, a
nefrankirani ne primaju.
Preplata sa poštarinom stoji
10 K u obće, na godnu
5 K za soljake, odn. K 2:60 na
pol godine.
Izvan carevine, više poštarina
Plaća i utužuje se u Pull.

Pojedini broj stoji 10 h, zao-
stal 20 h, koli u Pull, toll
izvan tute.

Uredništvo i uprava nalazi se
u Tiskari Laginja i dr. prije
J. Kramptić i dr. (Via Glula
br. 1), kamionika se naslovljuje
sva pisma i preplato.

Na temelju
logovora:

...jbu, oglašio itd.
...putnicom ili polo-
nikom post. stacionara u Beču
na administraciju lista u Pull.

Kod narudbe valja točno oz-
načiti ime, prezime i najbližu
poštu gradbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi,
naka to javi odpravništva u
otvorenom pismu, za koji se
ne plaća poštarina, ako se iz-
vana napiše „Reklamacija“.

Cekovnog računa br. 897:840.

Telefon tiskare broj 38.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. u Pull ulica Glula 1. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu (Via Crociera br. 1, II. kat).

Prenos barutarne sa tršćanskog na istarsko tlo.

Preduet, kojim se u ovom članku bavimo nije takve važnosti, da bi mogao zanimati našu širu publiku, već je lokalne naravi i važnosti. Nu ako se tim predmetom bavimo, činimo to s razloga, što se je s njim bavio neki tršćanski zatvorni listić, koji se je ponovno oborio na občinsku upravu u Dolini, na njenog načelnika i čuk na dr. zastupnika M. Mandića predbacujući im, da nisu učinili sve ono, što im je nalogala njihova dužnost, da zapriče taj prenos i da odvrate kobno posljedice spojene s njim.

U svrhu, da začepimo usta nepozvalim nezadovoljnicima i da im dokažemo, kako su bile neopravdane i tendenciozne njihove podvalne, neka služi sljedeći historijat tog pitanja.

Občina Trst odnosno nekotji kapitalisti, što se kriju za njenim lirtbom nakupovali su za jeftin novce nekotja zemljišta nalazeća se u neposrednoj blizini barutane na tzv. Monte Pantaleone kod Trsta u svrhu, da tamo sagrade neke tvornice.

Pošto se pak unutar rajona te barutane ne smije graditi, to se je občina Trst obratila molbom na c. k. ministarstvo rata, da prenese tu barutaru iz Monte Pantaleone. Ministarstvo je odgovorilo, da barutarne sasma prenasti neće, a da je pripravno prenesti dio odnosnog materijala na drugo sgodno mjesto i sužiti odnosni rajon pod uvjetom, da občina Trst priskrbi drugo primjereno mjesto i da nosi sav s tim prenosom skopčan trošak. Občina Trst je na to predložila mi-

nistarstvu rata razna takva mjesta, a ministarstvo povjerenstvo odabralo je kao najsgodnije mjesto boljansko polje, koje leži u neposrednoj blizini željezničke pruge i mora. Cim bijahu odnosna zemljišta određena za tu novu barutaru nakupovana, razpiše c. k. kot. poglavarstvo u Kopru svojim dopisom od dne 28. IV. 1906 br. 7506 komisijski ogled na licu mjesta naloživši načelniku občine Dolina g. Iv. Pangereu, da ne treba pozvati na raspravu interesiranih posjednika, premda to izričito propisuje § 6, 6 i 8 istarskog gradjovnog reda. G. načelnik prosvjedovao je protiv tom nalogu dopisom od dne 29. III. 1906 broj 884 te je usprkos rečenoj zabrani obavjestio obč. savjetnika Mavera i interesirano posjednike.

Neko vrijeme iza toga sastali su se interesirani posjednici na javnom sastanku, na koji bje pozvan i odv. Dr. Brčić iz Trsta, koji je na to uložio kod c. k. namjestništva u Trstu od svih interesiranih posjednika potpisan prosvjed odnosno utok na c. k. ministarstvo.

Na tom sastanku bje izabran i posebni protestni odbor, koji je dobio nalog, da učini sve potrebite korake u svrhu, da prepreči namjeravani prenos barutane.

Istodobno uložio je naš dr. zastupnik M. Mandić oštru interpelaciju, u kojoj prikazuje vladi, da se tu ide u istinu samo za tim, da se učini usluga tršćanskim kapitalistima i špekulantima i da bi taj prenos zapečatio jednom za uvijek udes Boljonce i susjednih poreznih občina.

Kad je c. k. namjestništvo kasnije izdalo odluku, 7. I. 1908. br. 138, kojom priobćuje, za su odnosni nacrti za novu barutarnu pregledani i odobreni, uložio je protestni odbor analogan utok na c. k.

ministarstvo, a prof. M. Mandić uložio je u bečkom parlamentu novu interpelaciju, kojom odlučno i ponovno interpelira vladu, da se jednom odluču, da odustane od tog projekta. Pozanto nam je takodjer, da je rečeni zastupnik bio *nebrojeno* puta kod ministra za zemaljsku obranu Georgi-a, kod ministarstva rata i kod raznih referenta i to sam i u pratnji slovenskog zastupnika g. Pogačnika, predsjednika odbora za vojničke poslove u parlamentu, a tamo su ga slali od Ponceja do Pilata i nisu mu mogli dati jasnih i stalnih odgovora, jer je stvar spalvala sad kod jednog sad kod drugog referenta.

Nu ni protestni odbor, ni g. načelnik Pangereu u to vrijeme nisu ostali prekrizanih ruku. Vršli su se razni pogovori i vicanja, položilo se je često k referentu na c. k. namjestništvo, na c. k. financ. prokuriju itd. i činilo se sve moguće koraka u svrhu, da se prepreči namjeravani prenos. (Konac sledi.)

Promjena u banovini.

Prije malo dana zbito su se znatne promjene u banovini, to jest u Hrvatskoj i Slavoniji, u toj matici države Hrvatske. Promjenila se je vlada. Prestao je biti banom barun Pavao Rauch, i bio je imenovan Dr. Tomašić. Zamijenjeni su i jednoljni predstavnici. Unutarnje poslove preuze je Čvavrak, bogoslovja i nastavu Dr. Amruš, dočim će voditi pravosudne poslove jedan pravosudni činovnik. I ministar za Hrvatsku pl. Josipović odstupio je. Mjesto njegovo nije popunjeno; za sada vodi odnose poslove sam ugarsko-hrvatski ministar-predsjednik grof Khuen Hedervaty.

Kad bi htjeli tu promjenu suditi po osobah, koje su došle na najviša mjesta banovine, mi nebi imali osobitog povoda, da se toj promjeni radujemo. Khuen Hedervaty je onaj isti, koji je u banovini kao ban pašurio punih 20 godina. Dr. Tomašić bio je za Khuen Hedervaty-a prvi put ministra-predsjednika ministar za Hrvatsku. Čvavrak je već bio predstojnik nutarnjih poslova, i nije ostavio najboljšega imena. U rodoljublje Dr. Amruša nije se moglo nikad dojaviti. Ako je bio prije 3 godine stupio u vladinu stranku, stalno su ga pri tom vodile dobre namjere.

Nego neradi se tu toliko o promjeni osoba, koliko o promjeni jednog sustava, ili barem načina vladanja i upravljanja. Skoro tri godine vladalo se je u banovini neustavno, bez sabora. Otkad je hrvatsko-srbska koalcija došla na vladu, na nju su se je s odlučujućih strana zazornim okom gledalo. Nju je pričešila frankovačka stranka u djelovanju u saboru. Njoj se je i u Pešti i u Beču bacalo klipove pod noge. I razpustilo se je sabor, da se ju ako je moguće uništi, al je ona iz izbora izšla još jača. Novo izabranoga sabora u kojem je koalcija imala većinu, nije se ni malo pustilo saborovati. Kad se ju ni moglo uništiti kod izbora, nastojalo se je inače ju ništiti. Klevetalo se ju je i na najviših mjestih sa veleizdaje. Klevetalo se ju je pune dvie godine, i klevete se uzimalo za istinu. Napreglo se je sve sile i u banovini samoj i u Pešti i u Beču, tajno i javno, a da se ju ocrni. Poznat je proces što se je vodio nedavno u Beču, gdje je doista hrvatsko-srbska koalcija tužila Friedjunga i druge klevetnike, al gdje je se nju smatralo kao obožavnicu. Proces je

Slavenski bogoslužni jezik u Istri.

(Nastavak.)

Biskup Flapp se je kod svojih odluka pozvao na pismo biskupa Peteani od 24. marča 1857., u kojem je pisao nadbiskupu Goričkomu, da u svoj diecezi nejma nigdje glagoljskoga jezika, to jest staroslovenskoga jezika sa glagoljskim slavi. I istina, veli nato već i prof. Ginzal, da se svećenici već tada nisu služili glagoljskim knjigami; al su pjevali molitve, epistolu, evangelje, priglasje i Oto naš slavenskim jezikom. Već tim osjegurano je slavenskomu puku pravo na slavensku službu Božju. Pa taj puk nije ni mogao gubiti svoje pravo za to, jer svećenici nisu znali dobro slavenski, pa su liliu mislu i brevijar molili latinski. Da se je rabio u biskupiji slovenski jezik, makar i noviji, takodjer pod Peteanijem, i odmah zatim i kasnije, svjedoč je živ (tada bio) biskup Andreja Strk, koji bijaše godine 1858. kapelan biskupa Dobrite, nasljednika Peteanija, i biskup Ivan Glavina, pa i sam Flapp, koj je to našao došav u biskupiju.

Drugo na što se je pozvao biskup Flapp zabranjujući slavensku bogoslužje, jest su-

hor Tridentinski, koj da veli, da se sveta misa nesmie misli u pučkom jeziku. Al ako to zbilja veli, onda je morao biskup Flapp ne uvesti latinski, nego prema uputi sv. o. pape Benedikta XIV., popraviti što je zlo, te uvesti staroslavensku službu Božju, pa tim i staroslavensku sv. misu, kako je prije bivalo. A da je bivalo, to pokazajo i sam biskup Flapp kad nalaze, da se nitko nejma povratiti na stari običaj, da se slavenski obavlja službu Božju — dakle bijaše to običaj, obavljalo se je slavenski sv. misu.

Tim, da se je uvelo novotarije, latinske, po svećenicih, koji nepoznavaju našega jezika, ili drugih, koji su pod uplivi i sukobnih obzira uvadjali latinski, nije naš stari posjed pretrgnut, nego samo obustavljen. Za onoga koj nemože poslovati, nevalja preskripcija, nit je preskripcija mogla početi, nit bi valjalo za 40 godina, ako nejma pravoga naslova. Koj radi protiv pravu nećini se da ima dobru vjeru. Pogreška, vele kanonisti, u jasnom i notoričnom pravu, znak je zlo vjere.

Do čega smo došli, vidi se iz toga, što biskup Flapp šalje u naše crkve svećenike koji neznaju ni našega pučkoga jezika; da nalaze svećenikom, da nesjedu mi-

salom i ritualom obaviti ništa drugim do latinskim jezikom; i da njegov prijatelj u Gorici profesor Dominik Alpi u školi pripovjeda, da dvoji o valjanosti sv. mise u slavenskom jeziku obavljone. Slično pišu listovi „L' Eco del Littoral“ i „L' Amico“. Sv. oo. pape drugače o tom sude: Benedikt XIV. reko je izrično, da svi katolici netreba da budu svi latini.

Na svrši molo papu: da naredi shodno, da se u njihovih crkvah vrši službu Božju slavenskim jezikom.

Krača molbenica

glosi, na primjer za crkvu u Bačvi, ovako:
Prešveli oče!

Protiv izjavi i odluci prečastnoga biskupa Porečko-Puljskoga Ivana B. Flappa izdanog septembra 1898., po kojoj da nejma u biskupiji crkve, u kojoj bi bio običaj, da bi se sveta liturgija obavljalo staroslavenskim jezikom ulažemo ovim na Tvoju Svetost priziv, poživamo se na obćenito, i na prigovore protiv dvim razlogom, na koje se osniva ona odluka, što je obširnije obrazloženo u pokornom utoku crkvo u Rakotolah i drugih.

Dielomleo prisiljeni radi nestaloše liturgičkih knjiga, dielomleo iz nepoznavanja

slavenskoga jezika i glagoljskih slova, kao i usljed izričitoga naloga sadanjeza biskupa, usljed krivoga tumačenja pisma pokrajinskih biskupa iz godine 1887. (nek se sasluša Gorički nadbiskup Jakov Missin, naslovni nadbiskup. Peluzijski Ivan M. Glavina i Kreki biskup Antou Mahnič), to vodjoni krivim mnienjem, da se mora što sadržaje rimski misal i ritual obavljati jedino latinskim jezikom; svećenici su nialo po malo nezovoljnim načinom sveli pučki jezik u pjevanju misli, drugi na-prosto latinski jezik, tako da se u zadnje doba posvuda, osim nekijh funkeja u godlni po seavetu u slavenskom jeziku, u naših crkvah rabi samo rimsko-slavenski ritual. Timi obstanci obstojao je u istinu u naših crkvah bivstveno prastari onaj običaj pram slavenskoga jezika, i posjednja ga, te nemogu nit svećenici svojim opnečnim postupkom, nit biskupi svojimi zabranami oteći to papinsko pravo, jer tomu protivna preskripcija nije niti započeti mogla, kad nije imala pravoga uslova; te bi har prije imala biti dokazana dobra vjera, i da je u istinu trajalo toliko vremena, da se može nazvati vanrednim i povlaštenim. (Sledi.)

sjažno dokazao njezinu neviđest, a crn obraz svih onih, koji su proti njoj nastupali.

Sorbu proti njoj u banovini vodio je barun Rauch sa svojim činovništvom u družbi s Drom, Josipom Frankom i njegovom strankom.

I dočim ju je sva ta družina htjela oklevetati sa veleizdaje, Rauch je, primiv se banovanja, izdavao svaki dan hrvatska prava, priznao željezničku pragmatiku, radi koje je vlada hrvatsko-srbske koalicije, sa grofom Pejačevićem na čelu, bila odstupila.

On je dopustio, da se je za njegovoga banovanja ustrojilo u banovini kakvih 40 magjarskih škola.

On je potjerao u penziju ili u obće sa službe najboljih činovnika, profesora i učitelja; a uzeo u službu, i na najviša mjesta ljudi, koji bijahu radi svoje nesposobnosti već umirovljeni, ili bačeni u Magjarsku, ili koji bijahu u iztrazi radi raznih nepodobstina.

U obće pod njim nije se gledalo na pravo ni na zakon; pod njim vladala je samovolja, koja se je pokazivala osobito također u pogodovanju pojedinaca na štetu blagajna kraljevine i celoga njezinoga naroda.

Već tim se je pripravljavao na nove izbore, kod kojih je namjeravao milom ili silom pomoću Josefa Franka i njegove družine, uništiti ili bar oslabiti hrvatsko-srbsku koaliciju, i kod kojih bi bila za stalno novina krv tekla. Sta bi onda iz banovine bilo nastalo, to si svak može misliti, kad se zna, da je barun Rauch pošto pošto htjeo ostati banom, pa pogazio pri tome i sva prava Hrvatske.

U tu svrhu se je i nudjao Khuen Hedervary-u, kad je ovaj postao ministrom predsjednikom. Zanj je radio i Josef Frank putem svojega sina Hadesa i drugova, pripravan odreći se posve programa stranke prava, na koj prisježe u svakom broju svoga lista.

Nego Khuen Hedervary odbio je i Raucha i Franka, ne možda jer bi bili dobri Hrvati, nego za to jer ih pozna, jer zna kekvi su, i koliko malo imadu upliva u narodu.

On je htjeo da računa s onima, koji predstavljaju veliku većinu naroda Hrvatske, najine sa hrvatsko-srbskom koalicijom. Pošto je u zadnje doba omražena, i pošto se tragovi kleveta Raucha-Frankovih ne daju odmah izbrisati, on nije mislimo ništi ponudio vlade koaliciji, koja je niti neće, dok se pitanje željezničke pragmatike nerieši u hrvatskom smislu. On je pozvao Dra. Tomasića, da posreduje između njega i koalicije. Koalicija nije se začala posredovanja Dra. Tomasića, jer njoj ovaj nije činio nikad nikakvih neperilika i jer je napisao knjigu Pacta ceperita, u kojoj dokazuje prava Hrvatske naprama Ugarskoj.

Koalicija se je obvezala, da pripremono podupire vladu Dra. Tomasića. Tim je neizrečeno učinila konac strahovladi Raucha-Frank. Vlada Dra. Tomasića ima u svojo kratko doba vlade popraviti krivice, koje se je naneslo mnogim skupinama i pojedincem za vrijeme rečene strahovlade, i uvesti zakonito ustavno stanje. Saboru se ima podnesti izborna reforma, kojom će biti učinjeno kraj onoj strahbi da ima u banovini 2/3 posto naroda glas. Po novom izbornom redu poskočiti će broj izbornika od kakvih 50.000 na kakvih 300.000, dakle povećati će za šest puta. Kod izbora neće već odlučivati glasovi pojedinih poslanika, nego ipak većina od raslih državljana hrvatskih. Kad bude novi izborni zakon potvrđen, onda će biti sazdanji sabor raspušten i raspisani novi izbori. Prema poskođenju ili izbora imenovan će se onda nova vlada. Stvar će bit nje i novoga sabora, da so u hrvatskom smislu

rieši spor radi željezničke pragmatike, te rieše i druge povriede nagode, i stvori možda već u kratko vrijeme nova, kojom bi se približilo oživtvovanju težnja svih Hrvata, ujedinjenju hrvatskih zemalja.

Kako smo uvijek najvećim zanimanjem pratili događaje u banovini, i osjećali s tamošnjom braćom u zlu i dobru, tako jih pratimo i sad. Uvjereni smo, da su zakoniti predstavnici naroda Hrvatske i Slavonije učinili što su u sadanjih okolnostih za svoj narod najbolje učinili mogli, i da će tako i unapried raditi. Mi njim želimo najbolji uspjeh.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Sastanak naših zastupnika u Pull. Dne 18. t. mj. sastali su se naši zastupnici na pokrajinskom saboru u Pull. Razpravljali su u nedjelju po podne i celi dan ponedjeljak, i to o namjeravanom novom zaokruženju občina i pokrajinskom proračunu za tekuću godinu, te još o nekih pitanjih manje vrijednosti. Pretrešli su svestrano oba glavna predmeta razprave. Dakako tim još nisu riešena. Dali su upute našim članovom pokrajinskog odbora, koj ima pripraviti stvar za kompromisnu komisiju a ova za sabor.

Budući porezni nadzornik u Pull. — Doznajemo, da je ovdasnji porezni nadzornik g Dalla Rosa premješten u Goricu i da mu ovdje otekuju nasljednika. Među kandidati spominjo se i ime jednog mladog gospodina, koji izliče nekim zadovoljstvom, što ne poznaje hrvatskog jezika, jer da mu toga *absolutno* ne treba. Ako je tomu tako i ako misli ravateljstvo u Trašu ovdje imenovati takova čovjeka, onda poručujemo gospodi u Trašu, da čemo na pravom mjestu proti takvom imenovanju prosvjedovati najodlučnije.

Podružnica družbe sv. Cirila i Metoda u Pull. U nedjelju dne 20. t. mj. održavali će se u 11 sati prije podne glavna skupština u velikoj dvorani "Narodnog doma" sa običnim dnevnim redom. Preporuča se članovima i prijateljima, da brojni pristupe skupštini.

Naš zastupnik u Bočn. Gosp. Dr. Laginja bio je odputovao prošlu sriedu večer put Beča. Kako doznajemo išao se je pritužiti, kako narod u nekojim krajevima Istre strada od krmce, za koju je vlada ove godine dala premalenu pripomoć. Skrajna je nužda, da nas u Beču nehrane samo obećanji, ili često nedostatnimi pripomoć. Znamo na primjer za izvjestno, da su našoj »Gospodarskoj Svezi za Istru« iz krajeva, koji u istinu neimaju dosta krmce, došla pitanja za kakvih dvadeset tisuća kvintala siena, ni negovoreć o posijama. A vlada je Svezi dala ciglih 7600 kruna pomoći u to ime. To je kao reći: malo više od 30 helera sa svaki kvintal siena! To znači rugati se s narodom i s onima, koji bi mu htjeli pomoći. Nego nije tomu kriva vlada u Beču, nego su krivi oni njezini ljudi, koji heru tuste plaće, a nepoznaju potrebe naroda, pak su izvijestili u Beč, da ove godine nije baš velika potreba od krmce. A neznaju li ta gospoda, da na Porečini već sada seljaci prodavaju krasno volove, jer se boje da ih neće imati čim prehraniti?

Neznaju li ta gospoda, da u gornjih krajevih Istre treba mjesec i mjesec goveda držati na jaslama i krmiti ih, jer vani nenadju pašu i nemogu je naći rad velike zime, koja je onuda?

Hrvatska Citaoonica u Ližnjanu održavat će u nedjelju 20. tek. mj. u 8 s. po podne svoju XIII. redovitu glavnu skupštinu s ovim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsjednika; 2. Izvješće blagajnika; 3. Izvješće tajnika; 4. Izbor novog odbora; 5. Razni predlozi.

Lošinjski kotar:

Iz Beleja. — Napokon dopro do nas ugodon glas, da će se započeti dojduećeg pramaljeća gradnjom naše školske zgrade. Umoljavamo gosp. kapetana Mosteiga, da prigleda, e bi se ta zgrada dovršila što prije. Velika je želja našeg puka za školom. Ako bi dotao našemu dobromu go. spodinu plovanu na pomoć valjan učitelj, Belej bi se prerodio u najkraće vrijeme. Neka se nav dakle ne zaboravlja i prišli obćigu, da ispunjuje protiv nama svoje dužnosti barem u pogledu prosvjete.

Krčki kotar:

Iz Dobrinja. — Govorka se ovdje, da će naše općinsko glavarstvo poduzeti koracaje, e bi se uklonila dvorazredna pučka škola u Krasu te nadomjestila jednorazrednicom.

Bio bi to težak udarac za krašku školu i Krašane. U kraškoj školi bi ostalo svakako i bez djece iz Garice i Gabonjina preko 80 učenika. Kako je moguće, da moža jedan učitelj valjauo uzgajati takav broj djece? Jeli to u ikakvom odnosaju sa zahtjevom pedagoga, koji hoće, da bude u jednom razredu najviše 30 učenika? Zašto nemaju vježbaonice, uzor škole, nikad više nego 40 učenika?

Ako bi se dakle ta mjera obistinila, ne bi mogli više učenici iz Krasa napredovati u naukama kako do sad. Hoće li biti stanovnici Krasa s time zadovoljni? Ne će li oni biti teško oštećeni?

Ne znamo, koji uzroci sila obćinu Dobrinja na taj korak. Radi stanarine jošne učiteljske sila da trpe djeca s Krasa moralno i fizično štetu? Sta mislite, da je zdravo za dječicu, ako njih 80 kviri uzduh u uskoj sobi kroz 3 ili 4 sata?

Obraćamo se dakle do Vas, gospodine načelnice, koji ste prošli puno svijeta pak biste mogli razsuditi, što je pravo i što nije, da uložite sav svoj upliv, da se sa strane občine ne poduzmu nikakovi koraci za ukinuće dvorazrednice u Krasu. Talijani šire školu za školom, a mi hoćemo naše ukidati? Ako mislite, da to ne bi bio po naš narod sramotan čin, pitajte dijene Baščane, koji tako marljivo rade i nastoje oko razvitka svojih škola, oni će Vam znati pravo kazati.

Obraćamo se molbom i do gospodina kapetana Lašića i c. kr. nadzornika, da ne dopuste, da se čini šteta nevinoj djeci a da škola u Krasu ostane kakva jeste.

Voloski kotar:

Roditeljski sastanok. Kastav, početkom veljače 1910. — Kako već bijaše javljeno u dienoj »Našoj Slozi«, priredile su ovdješnje pučke škole roditeljski sastanok dne 30. pr. mj.

Roditelji se i odrasla mladež mnogobrojno odazvaše. Dvorana, u kojoj se sastanok održavao, bila je puna pucata naroda.

Prvi je govorio nadučitelj g. Fran Baf. Srdajno je pozdravio sve prisutne. Rastumadio svrhu roditeljskih sastanaka. Zgodno je pripodobio uzgoj djeteta sa gradnjom kuće. Kako moraju poduzetnici i graditelji kod gradnje kuće složno raditi, tako li da ju lepo i čvrsto sagrađe, tako moraju škola i dom složno raditi kod uzgoja djece, želo li, da postignu svoj uzvišeni cilj.

Iza njega prihvatil rieč c. k. kotarski školski nadzornik gosp. Dragutin Pribil. Govorio je obširno i vrlo lepo o potrebi redovitog školskog polaska. Predočio je najprije, kako izobrazba igra vrlo važnu ulogu u čovječanstvu, kako je prosvjeta izvor blagostanja, kako je neznanje veliko zlo, uzrok propadanju. Zatim je dokazao, kako djeca u školi ne mogu dobro napredovati, ako dolaze u nju neredovito. Spo-

menuo je djece u školu, neka šolju svoju djecu da tako zadovolje i bol zakonju.

Obćinski glavar, gosp. Kazimir Jerić, izrazio je svoju radost, što se je upriličilo ovaj roditeljski sastanok, to je preporučio očima i majkama, neka si dobro upamte krasne nauke, što su ih čuli i neka se po njima ravnuju. Javljavmo vam ujedno, da će se ovdje održavati drugi roditeljski sastanok u nedjelju, 20. tek. mjes. poslije blagoslova, a treći na Josipovo 19. ožujka tek. godine.

Na drugom roditeljskom sastanku držati će obćinski liečnik g. Dr. G. Dabović vrlo korisno predavanje: »Štete nezdruva stana s osobitim obširnom na sarasno boćati«.

Preporučamo tamošnjem pučanstvu, roditeljima djece i odraslijoj mladeži Kastva i okolice, da dođu mnogobrojno na roditeljske sastanke, da se uzmognu njima okoristiti.

Lovran, dne 10. II. 1910. Dne 29. prošlog mjeseca priredila je ovdješnja hrvatska Citaoonica »Danica« veliku plesnu zabavu na korist hrvatske školske djece. Uz sve što je cijeli dan kišilo, a na večer lijevalo uprav ko iz kabla, ipak se je velika dvorana kavane »Adria« u brzo i preko svakog očekivanja napunila sve otmone gospode, koji iz mjesta, koji iz okolice. Bilo ih je čak iz Rijekke i Susaka. Mnogi i mnogi, koji zbog novremena ne mogoše prisustvovati zabavi, poslaše nakudno svoj obol, tako da se je nabrala lijepa avatica; prem je ulaznica bila samo jedna kruna po osobi, a dvije po obćilji. Zabava se je protegla svo do zore i tekla u podpunom skladu, zasojena umjesnim prigodnim igrarijama i šalama. Ta kako nebi, kad se bratska, iskrona hrvatska srca nadju na okupu? Na plesu je bilo i nekoliko otmelih stranaca i dobroćudnih mješšana, koji se jošu ustručavaju nazvati se dičnim imenom — Hrvat — pa su se morali uvjeriti, da nije barbar onaj, koji tudje štuje, a svojim se diči, već onaj, koji svoje tlači, da tudje uzvisi.

Koli jednitma, koji drugima, u opće svima, koji bilo kako doprinijese, da je zabava što ljepše i što unosnije ispadla, hrvatska Citaoonica »Danica« najljepše zahvaljuje u ime hrvatske siromašne djece.

Primjetba Uredništva. — Kako s druge strane doznajemo lovranski Talijani tiskaje na ovogodišnjim plakatima Legina plesa sve u talijanskim bojama, da će još ovo godine otvoriti »dječji vrt« za djecu osiroke zalupane raje. Rek bi, da su se već sami uvjerili, da im se ne isplaćaju troškovi oko raznarodivanja hrvatske djece po samoj školi, iz koje im izlaze dođuše kašniji pristaje, ali uvijek duševno krleživi vojaci, bez da nauče — la dolce favella — pa sad hoće, da u srcima malihnih ugoše pomoću slatkija materinsku riječ, e da im rad u školi bude povoljniji; to ne možemo, a da, hvaleći brigu lovranskih Hrvata za svoju uzdanicu, ne preporučimo istima još živjeti i ustrajivati rad i prozrtovnost oko spasavanja hrvatske djece od nezasiitnog talijanskog moloha.

Pazinski kotar:

Josip Stano, virtuozi na violoncelu u Pazinu. — U borbi velike množine gudačjaka, koja so je vodila u 17. vijeku upravo za opstanak, pobjeđio napokon četiri vršili istih, i to basviola i viola da gamba, koje su prešla u moderniji orkestar u svojstvu kontrabasa i violoncela (krupnih guda i guda), te u viola da braccio i diskant-violin, koje nam se danas prikazuju pod imenom viola ili violin (krupne guste i guste).

Od onog doba ovamo imademo po raznim zemljama i raznih umjetnika, osobito

...daju ovim glasovima...
...velike umjetnike...
...loga pravo, da se njima po-
Tko ne pozna ime glasovitog violiniste Kraske? Tko ne pozna glasovitog violoncelliste Tkalcica, koji je sada u Parizu?
Ali nisu ovi sami. Brod na Savi darovao je Hrvatskoj violoncellistu, da mu nije lahko nići para, to je naš Josip Stano, umjetnik u pravom smislu riječi. Dosav iz Carigrada, posjetio je on i Istru, tako je on do sada koncertirao dva puta u Pull — u Narodnom Domu i u Marine-Casino, — a 18. t. m. u Pazinu uz blagovaklono sudjelovanje milostive gospođe Enne Novljan i g. prof. Šaše Santela.

Gradu Pazinu je naš Stano pružio rajskog užika kao nitko do sada. On nam je izvodjao razne komade i po programu i izvan programa od znamenitih, svjetskih kompozitora, kao od Backa, Gounoda, Chopina, Griega i drugih. Najviše nas je pako zadužio time, što nas je upoznao s onom izrazitom, specialnom glazbom mladog hrvatskog kompozitera Antuna Oršića i što nam je kroz kompozicije ovog posljednjeg — kroz Suton, Sjećanje i Groblje — dozvao u pamet nezaboravnog hrvatskog i slovenskog glazbenika Antuna Štöckla, brata pok. franjevaca Fridolina Štöckla, bivšeg učitelja pjevanja i glazbu na hrvatskoj državnoj gimnaziji u Pazinu.

Violoncelo je osobito prikladan kao nastroj za melodiju. Njegova sonorna, pojasta dubljina i njegova gibka, zvučna visina u polotaju alfa i tenora daju mu za to velike sposobnosti i stoga je violoncelo vrlo rado slušan te obljubljen kao solo-nastroj.

A kako je s njime u rukama našeg Stana?

Gledaj ti Stana, kad uz njega sjedne, kad ga uzme u ruke i kad pomoću gudala stane s njime općiti. Boje se na Staninom licu mijenjaju svako malo, — crle na tom licu jesu sad izrazitije, sada padaju, sad ih nestane, sad se opet dižu, — njegovo čelo je sad gladko, veselo, sad je namrgodjeno, žalosno, — ruke su mu sad žive sad trome, sad lahke, sad teške, sad zdrave, sad obnemogle — noge se miču, one su nemirne, ali opet stoje ko ukočene. A što je za njegovim očima? Tuj mu vidiš cijelu dušu, vidiš, kako se ova smije, kako plače, kako se zgraža. Nije Stano leden, indiferentan, bez čuvstva, on živi i čuti do kraja sa svojim drugom kao brat s bratom, a kad se s njime rastavi, teško mu je i neprilično.

Njegovo općenje sa violoncelom je vrlo iskreno i sučutno, prijazno i spretno. Violoncelo mu odgovara iz debelih struna puno i jako a iz tankih struna daje mu pako plemenite, lirične zvukove, tako te mu je osobito lahko upotrebiti svog obljubljenog druga u karakterističnim pjevanim momentima.

Da se vratimo na gore spomenute Oršićeve kompozicije. Kako ih je Stano izvodjao?

On te vodi žalosno i kao u strahu kroz groblje, gdje leže zemni ostanci velvrijednog te općeljubljenog glazbenika i učitelja Antuna Štöckla iz Zagreba. Na jednom se zaustavi pred njegovim grobom i tuj počme on jasnije i življe pričati o njegovoj veličini, o njegovoj slavi. Ali... tuga ga obuzme. Sve je tu pusto. Nema čija jeća, nema luči, nema ljudi. Nežalnost i žalost najveća. Duša u plač, sile ga sve ostavljaju i obnemoglo bi savim, da mu se glazbenikov duh ne smili te ga obrabri i uputi, da ovo tužno, pusto ili svakomu sjećurno i nelzbeživo... groblje ostavi. Stojte sve Stanova duša govorila kod tog izvodjanja!

A što s nama? Čutili smo i trpili s njime svi bez razlike. Što da redemo pako o njegovoj tehnici?

Pred nama otići veliki majstor. Na svojem nastroju mijenja ti položaje, da je

upravo do — sada je gore, sad je na molću, sad rabi tušilo, sad bez tušila, sad trza, sad trlja, sad ciguli, sad ti vuče gudalo upravo svečano i zadovoljno, sad ti udara hrbtom istoga ljulilo i nezadovoljno, objeatno i porugljivo, sad se igra dvohvatišima, sad ti gudi u trozvuku, četverzvuku i tako dalje. Njemu je to perce jedno, kojim igra po miloj volji. — Operacijum: veliki je to majstor.

I zato neka se okoristi tko samo može njegovom prisutnošću i njegovim gudaanjem. Neka se oglase svi Slaveni, dok je prigode, osobito oni u većim gradovima, kao u Opatici-Vološkom, na Rijeci, u Trstu, u Gorici, u Ljubljani, u Celju, u Mariboru i tako dalje, pak će se osvjedočiti, da je naš Stano veliki umjetnik.

Na kraju pako moramo se sa velikom zahvalnošću sjetiti milostive gospođe Novljan i g. profesora Šantela, koji su svojim igranjem na glasoviru i guslama u velike doprinesli krascom uspjehu koncerta.

Koparski kotar:

Za Božićnu u Draguču darovane nadalje gg. Flego Josip upr. župe u Slumu 1 K, Pokorny František, c. k. oružnički postajaevodja 4 K, Skrna Ivan c. k. oružnik 60 h, Vanik Josip, župnik u Lindaru 1 K, Vrhka Josip, župnik u Lanšću 1 K, Matko Zlatić, učitelj u Lanšću 260 K, gđja. Franca Simonetti 1 K, Vodička Josip, župnik u Vodičama 1 K, Ivan Gržinić Frančeškinoz iz Draguča 2 K 40 h, Tonković Ladislav, Račić 5 K, Pilat Adm, Draguč 98 h, gđja Franca Sestan Ivanova iz Draguča 60 h, Ivan Sestan p. Antuna 1 K, Ana Sestan, žena Ivanova 1 K. Pazinska podružnica Družbe Cirila i Metoda priposlala nekoliko školskih potreboća, koje se porazdijeliše među siromašniju djecu; gosp. Pilat, upr. župe u Draguču darovao 12 kom. kalendara „Jorgovana“; M. Čenjkca, učitelj u Draguču 3 kom. „Jorgovana“, 5 kom. „Oče budi volja tvoja“, 3 kom. „Zgodno stivo“. Gosp. Sirotić učitelj pobrinuo se za božićno drveće.

Darovi u novcu iznoseju do sada ukupno 45 K 36 h, trošak 53 K 96 h; prama tomu manjak iznaša 8 K 61 h.

Svesrdna hvala plemenitim dobročiniteljima dječice hr. pučke škole u Draguču. Njihovi su doprinosi išli u korisnu stvar i urodit će dobrim plodom. Počeci se već sada opažaju.

Blagodarnim se srećma preporučamo i za naprijed.

Daljnji doprinosi primaju se sa zahvalnošću, a odušni višak upotrijebit će se za nabavu šk. knjiga, što bi se podijelile siromašnim učenicima.

Ovdje nam je primjetiti, da još mnoga djeca nisu obskrbljena potrebitim knjigama — premda smo na izmaku prvog poluljeća — jer slavna uprava u Draguču ne će da ih kupi za hr. školu, dočim za ovdje postojeću talijansku ima ih na sanduke, tako, da so mišivo njima hrano.

Svima prijateljima i dobročiniteljima u imo šk. djece zahvaljuju Odbor za prirođenje božićnice.

Razne primorske vesti.

Konstituiranje obćin. zastupstva u Pull. U zadnji čas doznajemo, da netom izabrani obć. zastupnici za obćinu Pulu sazvani za subotu 19. t. mj. na sjednicu sa ovim dnevnim redom: 1. Izbor načelnika; 2. Izbor podnačelnika. B. Izbor pet obć. savjetnika.

Biskupova poslanica. — O toj poslanici piše „Omnibus“ vrlo dobro ovo: Po obćaju izdao je također tršćanski biskup Dr. Nagl korizmenu poslanicu na vjernike svoje biskupije. To je pišmo sa dva razloga važno: jedno što se biskup rastavlja od svoga stada, jer ide biskupovati u Beč na mjesto ostareloga kardina

nala Grusche, a drugo što spominje pokret naroda proti najnovijim odredbama u pogledu našega jezika po crkvah biskupije tršćansko-koparske i poziva narod, neka ne vjeruje svetovnjakom, nego neka se drži zapovjedi crkvene.

Mi ćemo na to samo ovoliko:

Što Vi, biskupe, idete u Beč, dobra vam sreća! A što ste nam htjeli, makar i po zapovjedi Rima, uništiti našu stariju u crkvi, koju su poštovali toliki šveti oci i toliki bogoljubni biskupi, znajte, da ste nas uveli u srce i da se ta rana ne zaboravlja tako lahko. Židovi i njihove novine se vesele Vašom udarcu na goloruki narod i njegove svetinje. Te navale ne može da Vam prosti Bog; koji je kao čovjek umro i sa nas Hrvate, to promislajte u Vašoj duši Vi sami. Mi nismo znani učiti jednoga biskupa, kako treba puštiti na miru jedan ubogi narod, koji se buni, kad mu se otima njegov jezik u crkvi rabljen, od stotine i stotine godina!

Kad nam Vi budete poručili, da ste se zauzeli zato, da siromašan župnik ne treba se natezati s narodom po selima, da mu dade česa neima, nego da ga platí država od zadužbina naših otaca, koje je podase obruila, kao što plaća svećenike po gradovima; kad se Vi, biskupe, budete zauzeli za to, da policija neku dobu večer zatvara krčme i nepušta naroda da noćuje i pijančuje; kad se budete zauzeli za to, da kućni zakon bude čist i da narod ne bludi; kad se budete zauzeli za to, da se našem narodu, kao i drugom dade dobre škole i dobre nauke — evo nas sve Hrvate s Vami do gubljenja glave. Ali dok Vi sve te dobre stvari hajete i nehojete, pak se samo proti našem starinskomu pravu jezika u crkvama podižete, dotle neimate prava udarati ni na svjetovnjake.

Zašto „fanfara“ a ne „trublja“? — Priznat moramo, da nismo toliko muzikalni, a da bi znali razlikovati što je „fanfara“ a što „trublja“. Nu naše hrvatsko uho svaki put naš zaboli, kad čujemo, da hrvatska sokolska društva ustrajaju sad ovdje sad ondje „fanfara“ ili da se njom služe. Savjetovali bi dakle — ako nije Bog zna kako velika razlika između „fanfara“ i „trublje“, — da bi naša sokolska društva mjesto „fanfara“ ustrajali svoje „trublje“, što je svakako blagoplasnije za hrvatsko uho. — Ako nismo dobro upućeni, neka nas upućeniji podučepa čemo se eventualno i mi „fanfari“ prilagoditi.

Odlazak biskupa Nagla. — Bio se je pronio glas, da će biskup Nagl ostati u Trstu dulje vremena, pošto neima još papinske bule, kojom se imenuje biskupom pomoćnikom u Beču. Sada doznajemo, da je biskup Nagl tu bule jurve primio i da će po svojoj prilici odputovati već danas t. j. u četvrtak u Beč i preuzeti poslovo biskupa pomoćnika. Srotan mu put!

Saziv carevinskoga vleća. Predsjedništvo carevinskoga vleća-raspustalo je svim zastupnicima dnevni red prve budućee sjednice, koja će se održavati dne 24. o. mj. u 11 sati prije podne. Kao prva točka dnevnoga reda biti će izbor dvojice podpredsjednika i to usljed daključka stvoreng prije božićnih blagdana. Ta dva podpredsjednička mjesta popuniti će so članovima-rusinskog kluba i „Unione latina“, u kojem se nalaze Rumunji i Talijani. Rusini kandidiraju za to mjesto prof. Romančuka ili Dr. K. Levčkoga, a „Unione latina“ Dr. Goncia, zastupnika iz Tirola. Na tom dnevnom, redu nalazi se medju ostalim i pvo čitanje vladine osnove o broju vojničkih novaka, osnove proti pijanosti itd. Ovo zasjedanje carevinskog vleća trajati će svo do pred Urkane blagdane.

Tko će upravljati tršćansko-koparskom biskupijom? Odlazkom biskupa Nagla u

Beč ostaje izpražnjena biskupska stolica u Trstu do imenovanja novoga biskupa. Za to vrijeme imade se imenovati jednog upravitelja ili vikara, koji će voditi potrebite poslove dok dodje novi biskup.

Dok ovo pišemo neznamo koji od pred. gg. kanonika tršćanskog kaptola je imenovan ili izabran upraviteljem. Doznajemo, da je ta važna i častna služba bila povjerená pred. g. kanoniku-proštu Dr. Petronio, a da ju je on zbog starosti odklonio. Za njim bio bi najsposobniji, da ravna biskupijom kanonik Flego, ali njega da se nije moglo uzeti u obzir, jer da se nalazi u nekom liečilištu u Beču, gdje je bio operiran radi teške bolesti. Ostala gg. kanonici, da se izgovaraju tko starošću, tko mladošću ili drugim kojim uzrokom. U tom stanju stvari bilo je silno teško izabrati upravitelja ona prostrane biskupije.

Talijanska židovsko-liberalna stranka, da je izpod ruke radila za jednoga između najmlađih kanonika, koji je obćenito poznat kao najzagrizeniji protivnik Hrvata i Slovenaca one biskupije. Mi neznamo da li je izbor pao na njega ali ako je, znati čemo, da se je tim htjelo od strane onog kaptola napovedati slavenskomu svećenstvu i vjernicima one biskupije najodlučniji rat.

Kako danas stvari stoje u onom kaptolu — nama bi bilo sto puta milije da upravlja onim biskupijom starić pred. g. Dr. Petronio. On je doduše rodom i čuvstvom Talijan, ali na nezakonite ili očito nepravne korake nobi nikada pristao ili privolio, kao što bi to mizne duše proti slavenskim vjernicima učinio spomenuti kandidat tršćanskih čifuta i slobodnih zidara.

Prometna bolesnička blagajna-za civilno radništvo c. i k. ratne mornarice u Pull.

Razpis natječaja.

Najkasnije 1. julyja 1910 popuniti će se usljed umnoženja liećničkih mjesta kod gornje bolesničke blagajne mjesta jednog (četvrtog) liečnika.

S tim mjestom škopćani su godišnji dohodili od 5520 kruna (plaća i ujedno paušal za kola za grad Pulu).

Molbe imaju se uručiti nadalje do 1. aprila 1910 u uredovne prostorije, Pula via Fondaco br. 11.

Za potanje uvjete pogledaj „Österr. Sanitätsvesen, Ärztenkammerblatt etc.“.

I ti se mogu dobiti u spomenutim uredovnim prostorijama.

PULA, 17. febrara 1910.

Predstojništvo.

Br. 954.

Natječajni oglas.

Otvara se natječaj na mjesto računarskog vježbenika kod letarskog pokrajinskog zavoda za osiguranje životinja.

Natječatelji imadu dokazati, da su svršili koju srednju školu ili drugu koju njoj jednaku, da su austrijski državljani, priložiti također krstini list i svjedočbu o tjelesnom ustroju.

Prednost imat će pripadnici pokrajine, a medju njima opet oni, koji poznaju zemaljske jezike.

U smislu organičkog pravilnika vježbenik imat će služiti šest mjeseci na pokus, kroz koj doba imat će mjesečnu podporu od 60 kruna.

Iza kako bude postao definitivnim pristojat će mu pripomoć od 1000 kruna sa tri godišnja poviska od 200 kruna svaki. Izim eventualnih promaknuća na viša mjesta, koja bi se kroz to doba ispraznila, može biti imenovan činovnikom preko broja u jedanaestom činov. razredu, poslije svršene trogodišnje službe na podpuno zadovoljstvo u najvišem stupnju pripomoći.

Da se doblje povisak pripomodi treba dokazati, da je položio s dobrim uspjehom ispit iz računoslavlja i vodjenja blagajne.

Molbe imaju se podnijeti podpisanomu do 20. februara 1910.
Zemaljski Odbor za Istru
Poreč, dne 27. januara 1910.
Zemaljski poglavar: Dr. Rizzi. v. r.

Jeftino česko PERJE



za krevete

5. kg. novo čihano K 960, bolja K 12—
biele pahuljice čihane, 18— „ 24—
kao snjeg belele pahu-
ljice čihane . . . 30— „ 36—
razašljije se franko pouzrećem.

Zanjenjuje se i prima natrag uz naknadu
tovar. troška.

BENEDIKT SACHSEL, Lobes, br. 259
pošta PILSEN, Češka.

OLOVKE

u korist družbe sv. Cirila i Metoda
dobivaju se u
tiskari **Lağinja i drug. u Puli**
ulica Giulia 1.
uz cianu od 2 do 10 para.

JEFTINO I BRZO. CEDULJICE

sv. ispovjed i pričest
izrađuje
NARODNA TISKARA
LAGINJA i dr. — PULA
Via Giulia, 1.

JEFTINO I BRZO.

Preporučamo našim obiteljima
Kolinsku cikoriju.

PEKARNA LJUDEVIT DEKLEVA

Via Campo Marzio br. 5 - Podružnica Via Velerant br. 1.

Prodaja svježeg kruha
tri puta na dan.

Direktna poslužba u dom i u javne
lokale.

Prodaja svakovrstnog brašna iz
najboljeg mlina po dnevnoj cijeni.
Poslužba brza i točna.

ISTARSKA POSUJILNICA

Prima zadržare, koji uplaćuju sadržanih dielova jedar. III
po kruna 2.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije dan to
dielo bez ikakvog odblika. plaća od istoga 4%.

Vraća na štednju uložene iznose do 1000 K bez predhodnog
odkasa, a iznosa od 1000 K
ako se nije kod uložnja suglasno ustanovio veći ili manji rok za
odkasa, uz odkasa od 8 dana.

Zajmovo (posuđe) daje samo zadržarom, i to na hipoteku
ili na mjenice
i sadržajnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati
poslije podne i nedjelju i blagdane
zatvoreno.

Družtvena pisarna i blagajna nalazi se u viale Carrara vianstina
kuda (Narodni Dom) prvi pod' deano, gdje se
dobivaju publikne informacije.

Ravnateljstvo.

NOVO!

NOVO!

HOTEL ELISABETTA

PULA, via Arena br. 1.

Via A-vls Arone.

Vlastnik: **Fraue Barbalić**

sasna nanovo i moderno uređen, sa najlepim i zračnim sobama, oprem-
ljenim sasna novim pokućtvom i posteljinom.

Sasna u blizini parobrodarske stanice, postaja tramvaja, blizu
kolodvor.

Poslužba brza i točna, cijene vrlo umjereno. — Ulaz sa ulice
Arena br. 1 i sa restoracije piazza Ninfosa br. 1, vlastništvo istog
gospodara.

Preporuča se našem občinstvu uz geslo: SVOJ K SVOMU!

□ SVOJ K SVOMU! □

TISKARA I KNJIGOVEŽNICA LAGINJA i DR.

□ ULICA GIULIA, 1. PULA ULICA GIULIA, 1. □

preporuča se za

tiskarske, knjigoveške
i galanterijske radnje.

Solidna izradba pečata iz gume.



Imade u zalih

tiskanice i knjige za p. n. občine, crkve,
škole i odvjetnike, posujilnice i konsumna
družtva, trgovačke knjige, pisanka za
škole, kao i sve pisarske i risarske

□ □ □ potrebštine. □ □ □

OPCINSKA ŠTEDIONICA

u BIOGRADU pri moru (DALMACIJA).

Osnovana po regulativu c. k. Ministarstva u Beču, podjamčenjem cijelo
kupne imovine općine Biograd i pod državnom kontrolom.

Ukamaćuje uloge na štednju sa

5% čistih,

jer i porez na kamatu uloga plaća sama štedionica.

Podjeljuje hipotekarne zajmovo, eskomptira mjenice i vrši
ostale bankarske poslove.

Uplatne listove c. k. poštanske štedionice za ulaganje
novaca šalje besplatno.

Josip Blašković

PULA, ulica della Valle br. 11, Telefon br. 21.

Veliko skladište kamenog ugljena prve vrsti za peći i štednjake, sladkog
(bukovog) ugljena i gorivog drva. — Roba se dostavlja u kuću besplatno.
Preporuča svoju dobru robu. — Cijene umjereno.

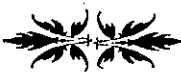
Naručba izvršuju se točno i bezovlačno.

Svi oni bolesni koji nemaju
apetita za jo-
sti, koji trpe na slaboj pro-
lavi, zatvaranju, žgaravici,
stvaranju prekomjerne kiseline
u želudcu, glavobolji i grču
pijući izvrstno

Želudčane kapljice

liječarac k svetom Cirilu i Me-
todu u Pazinu povraćaju svom
narušenom zdravlju prijašnju
jakost i svježinu.

Cijena 6 boćica 2 K 60 Al.
12 . 4 . 80 .



Svi oni bolesni koji trpe na
kadlju, plud-
nom kataru, težkom dihanju,
slabosti i bljedosti preporuča
se izvrstno

bakalarevo ulje priprav-
ljeno sa željezom.

Ovo ulje preporuča se oso-
bito za slubu i slabokrvnu
djecu jer je isto tako ogudno
pripravljeno da ga i najosjet-
ljiviji bolesnik lahko piti mo-
že. — Dobiva se samo u li-
ječarac k svetom Cirilu i Me-
todu u Pazinu (Istra) a
poštarskim pouzrećem ili ako
se novac unaprijed pošlje.
I staklenka 2 kruna.

Nadalje ličearna preporuča sljedeće ličkove: Švedsko kapljice, boce po
1 i 2 K; Muzilo protiv kostobolji, 1 K; Ljekovito Kina vino, 1 boca K 1-00 itd.
Naputak o uporabi priložen je svakoj boćici.

Sjetite se družbe Sv. Cirila i Metoda za Istru!

Za jesen i zimu

— preporuča tvrdka —

:: BOHINEC i drug ::

— ulica delle Torri 2, TRST, ulica S. Lazzaro 17 —
(sa crkve sv. Antona novoga)

svoje bogato skladište gotovih odliela za gospodu i djeđake, te razne
novosti u konfekcijl za dame i djevojčice.

Solidna poslužba. (Odliela po mjeri.) Cijene vrlo nizke.